

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ

«БІЛІМДІ БАҒАЛАУДЫҢ
ҚҰЗЫРЕТТІ-БАҒДАРЛЫ ЖҮЙЕСІ»
44-ші ғылыми-әдістемелік конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ

17-18 қаңтар 2014 жыл

3-кітап

МАТЕРИАЛЫ
44-ой научно-методической конференции
«КОМПЕТЕНТНОСТНО-ОРИЕНТИРОВАННАЯ
СИСТЕМА ОЦЕНКИ ЗНАНИЙ»

17-18 января 2014 года

Книга 3

Алматы
«Қазақ университеті»
2014

Кудербаева Г. С. Халықтық педагогика нешінде білімгерлердің білім сапасын арттыруға заманауи технологияларды пайдалану	207
Медетпекова Г.Т. Мектепте оқытудың инновациялық технологияларын пайдалану арқылы білім бердің маңыздылығы.	210
Найзабекова Б. Н. Білім алушылардың коммуникативтік қабілетінің дамуына қарым-қатынас түрлерінің әсері	213
Нусынқожаева Г. Н. Педагогикалық қарым-қатынас - білім алушылардың дарындылық қабілетін дамытатын негізгі фактор	216
Өмірбекова Ә.Ө., Әнуарбекқызы М.Ә. КЕЙС-стади әдісі - білімді бағалаудың жаңа формасы	219
Пузиков М.Ф. Внедрение современных технологий обучения в вузе: основные сложности и противоречия	221
Рысбекова Г. Е. Студенттердің интеллектуалдылық тұлғасын қалыптастырудағы мамандықтың ролі	223
Хайрулдаева А.М., Султанова А.М. Әлеуметтік ғылымдар саласындағы мамандарды дайындаудағы контент-анализ әдісі	225
Таубаева Ш.Т., Булатбаева А.А. Реализация компетентностного подхода в системе послевузовского образования	228
Тлечиева Г.М. Оқытудың жаңа педагогикалық технологияларын білім беруде жүйелі пайдаланудың маңыздылығы	231
Шағырбаева М.Д., Қасымова Р.С. ЖОО интербелсенді әдістерді қолдану ерекшеліктері (топтық жұмысты бағалау)	234
Абрамова Г.В., Нурахметов Н.Н. Система оценки учебных достижений по курсу «Неорганическая химия»	236
Балғышева Б.Д. ЖОО кредиттік технология бойынша білім беру кезіндегі студенттердің өз қабілеттерін дамыту, жетілдіру және жүзеге асыруға қажетті технологияларды «Бейорганикалық химия» пәніне қолдану	238
Әбілов Ж.Ә., Бейсебеков М.Қ., Жұмағалиева Ш.Н., Құдайбергенова Б.М., Қайралапова Г.Ж. «Биологиялық активті заттарды полимерлерге иммобилизациялау» пәні бойынша студенттердің білімін жаңаша бағалау жүйесі	242
Далабаева Н.С. Ұлыбританияның реддинг университетінде студенттердің жетістіктерін бағалау жүйесі	245
Литвиненко Ю.А., Абилов Ж.А., Бурашева Г.Ш., Бажыкова К.Б. Технология оценки знаний обучающихся по дисциплине «Химическая технология переработки растительного сырья»	247
Мамутова А.А. Индивидуальное задание как метод формирования профессиональных компетенций и оценки уровня знаний студентов специальности «Химия и технология органических веществ и материалов»	250
Матакова Р.Н., Злобина Е.В. Пути и проблемы создания технологии контроля и оценки знаний в компетентностном-модульно обучении	252

- жоғары мәдениеттілікке, біліктілікке, бәсекеге қабілеттілікке жетелейтін білімнің басым бағыттарына баулу болып табылады.[2]

Себебі, арнайы кәсіби білім беруде болашақ дінтанушы мен мәдениеттану мамандарына "ирлау жүйесінің дамуына өз үлесін қоса алатын бірден-бір фактор болып табылады деп ескеруіміз жст. Демек, болашақ дінтанушы мен мәдениеттану мамандарын кәсіби даярлау үдерісі жоғары білім берудің құрамдас бөлігі, өйткені ол болашақ маманның кәсіби педагогикалық даярлық ісін жобалауға, ғылыми-шығармашылық, діни бағыттағы жан- жақты сауаттылығы мен ірістік-басқарушылығы, ойлау қабілетінің мәдениеті мен ғылыми ізденіс жұмыстарын "нологиялық және инновациялық ұйымдастыру деңгейін жетілдіруге септігін тигізеді. Ол білім үдерісінің бірізділігін, жүйелігін көрсететін нәтижелі істер атқаруға, өнер туындыларының озық ірібссін зерделеуге, студенттердің жеке шығармашылық қабілеттерін жетілдіруге, кәсіби рліін дамыту және түрлі тәрбие жұмыстарын жүргізу арқылы оларды азамат, шығармашыл ілі маман ретіндегі қасиеттерін қалыптастыруға бағдарлайды. Сонымен, осы мәселелерді кешенді *е черделеу болашақ дінтанушы мен мәдениеттану мамандарын кәсіби даярлаудың ғылыми гогикалық өзектілігін айқындайды.Болашақ мамандардың бойында ұйымдастырушылық "сті, өз бетінше шешім қабылдауға дағдыландыру, берілген тапсырмаларды жауапкершілікпен Ндлу. қызмет орнында, ұжымда адамгершілік, психологиялық ахуалды ұстап тұру қабілеттерін іігистыру ең маңызды міндеттердің бірі.[3] Мамандар даярлау жүйесінде білім берудің сапасын :мПСЫЗ етуде жоғары білімді дамытудың негізгі жолы мамандарды кәсіби даярлау жүйесінің Мн арітыру болса, қазіргі кезде жоғары оқу орындарында кәсіби білікті мамандар даярлаудың ТОсідсрі ұсынылып, жаңа талапқа сай мамандар даярлаудың үлгісі жүзеге асырылатын болады. дың технологиясын жетілдірудің педагогикалық бағыты негізгі ой-тұжырымдары бұрынғы Тспдерді пайдалана отырып, ақыл-ойды дамытатын оқуға көшу, білім алушыға орташа "дс білім беретін бағдарламадан жекелеп, саралап оқыту бағдарламасына өту болып табылады.

Жнңа технология принциптерін дінтануды оқыту зайырлылық қағидатты әдістемелік негіз #рск. "Зайырлы мемлекетіміздің ұлтаралық және дінаралық төзімділік мәдениетімен үйлесімді "(І кслсді. Болашақ маман иелеріне рухани адамгершілік тәрбие ісін білім беру жүйесінде ірумси байланысты. Дін туралы білім бұл дін тарихы, дін сенімдері мен ілімдер жүйесі йілім болып табышады.

Мимандар даярлау бағытында білім беру инновациялық технологиялардың түрлеріне Ми болсақ олар: жобалау, пікірсайыс, мәселелік оқыту, сын тұрғысынан ойлауды дамыту Ііүл әдістердің нәтижесі ізденіс, зерттеу, мәселелік жұмыстар, шығармашылық ізденістерге леді. Қазіргі ақпараттық заман талап ететін жобалау әдісін қолданудың негізгі талаптары М», оқытушылар жоба әдісін қолдану барысында жобалардың түрлерін анықтайды. уғымы негізінде - мәселесінің нәтижесіне болжау бағыттылығы жатыр. Нәтижесінде ІІК жәпс теориялық шешімі арқылы қалыптасады [4]. Білім - ел қазынасы, халқымыздың і сл байлығы. Уақыт талабына сай білім беру үшін оқытудың жаңаша әдістерін ММі қажст. Болашақ маман иелерінің алатын негізгі білімдерінің сапасы оқыту дәрежесіне 'шідықтан әрбір оқытушы - өз ісінің шебері, яғни жан-жақты ізденгіш жанашыл болып, шнімге ықыласы мен қызығуын арттыру мақсатында сабақтың құрылымы мен әдіс тгсртп отыруы қажет.

Пайдаланылған әдебиеттер:

- тчііц'h іу:ілды ұлт - 2020" ./ К-М, 01 ақпан , 2010 ж.
үйіічіа ІІІ. Т. , Лактмонова С.Н. , Педагогическая инновация как теория и практика нововедений в системе І ИиумшіІ фонди перспективы развитие ./Книга І/-Алматы: Научно - издательский центр «Ғылым » 2001.
иНіМіжшіос обучение : Стратегия и практика . / Под . ред. В.Я. Ляудие. - М., 1994.
ІІН Ж ., Бабаев с., Құдиярова А. Педагогика . - Алматы : Дарын , 2004.

А.М. Хайрулдаева, А.М. Султанова

І УМІ: г і ік ҒЫЛЫМДАР САЛАСЫНДАҒЫ МАМАНДАРДЫ ДАЙЫНДАУДАҒЫ КОНТЕНТ-АНАЛИЗ ӘДІСІ

ІІ(імк ғылымдар саласы мамандарын дайындауда, болашақ кәсіп иелерін дайындауда
Йіііч іорумен қатар, қолданбалы сипатқа ие әдістерді қолдануды үйретудің маңызы өте
і ні ісіріп қолдануды үйрету арқылы элеуметтік мамандарды болашақта аналитикалық

орталықтарда жұмыс істеуге, ақпараттармен жұмыс істеуге, қоғамдық психология талдау дағдыландыру көзделеді. Осындай әдістердің бірі контент-анализ. Контент-анализ әдісі мәтін ақпаратты қолданбалы зерттеудің ең жақсы таралған ғылыми тәсілдерінің бірі. Бұл әдістің мәні мазмұнындағы белгілі бірліктерді беліп және белгілеп алу, алынған мәліметтерді квантификация және алынған нәтижені саяси акторлардың іс-қимылдарын бағалау және болжау мақсаты интерпретациялау.

Контент-анализ әдісі XX ғ. 30 жылдары АҚШ-та алғаш рет ғылыми айналымға енгізіліп және ұзақ уақыт бойы ең алдымен БАҚ жарнама және насихат сипатындағы жарияланымдар мазмұнын талдау үшін қолданылған екен. Ал саяси зерттеулер саласына оны ең алғаш қолдана американдық зерттеуші Г.Лассуэл болған. Г.Лассуэл және оның әріптестері контент-анализді І-күн дүниежүзілік соғыс кезіндегі үгіт-насихат материалдарын зерттеуге пайдаланған [1.53]. Контент-анализдің ең басты артықшылықтарының бірі зерттеуші тікелей бақылау жасай алмайтын нысан туралы көріністі береді.

Қазіргі таңда контент-анализ әдісі аналитикалық зерттеулерде, бизнес саласын талдауларда, саяси талдау мен тәжірибеде, әлеуметтік зерттеулерде қолданылады. Контент-анализ негізінен БАҚ материалдарына, саяси құжаттар, саяси қайраткерлердің сөйлеген сөздерін талдау қолданылады.

XX ғ. екінші жартысында контент-анализ әдістемесіне қатысты батыс авторлар тарапынан көптеген нұсқалар ұсынылған болатын. Солардың арасында, халықаралық зерпеулер кең таралды деп саналатын «Стэнфордтық жоспар», Стэнфорд университетінің бір топ ғалымдары контент-анализ әдісін халықаралық дағдарыс мәселесіне (1914 жылғы әлемдік оқиғалар мысалы эсиресе жауласушы тараптар арасындағы келісімдер, құжаттарға талдау жасауға бейімдеген болды. Осындай құжаттарға жасалған талдауларды салыстыра отырып, олар дағдарыстағы мемлекеттің ақпараттық жағдайдың логикалық үлгісін жасаған еді.

XX ғасырдың 60 жылдарында контент-анализді қолданып саяси өмірге қатысты нәтижелер зерттеулер жүргізу жандана түскендіктен оның танымалдылығы, сенімділігі, тиімділігі артты. жетістіктерін қолданып контент-анализді жүргізу де жолға қойылса, 2000 жылдардан бері компьютерлік арнайы бағдарламалар көмегімен ақпарат жинау, оны талдау, жүйелесу ар жетілдіріле түсті. Осымен бірге, Техас Бахер Миссия сияқты бағдарламалар көмегімен қажетті сәйкестігі анықтау, шешуші сөзді мындаған құжаттар ішінен тез арада табу, әр түрлі тілде табу сия мәселелер жолға қойылды [1.57].

Дегенмен де, контент-анализді жүргізу барысында автоматтандырылған жүйе ар жинақталған ақпарат маңызды нәтижені береді деп сену толыққанды зерттеу нәтижесін бермей барлығы тікелей зерттеушіге қатысты екендігін, ал техника тек жұмыс нәтижелілігін арттыруға, екенін ұмытпау қажет.

Осы кезге дейін контент-анализ пәнаралық әдіс болып қалыптасқандықтан, оны жүргізі ондаған жолдары бар. Контент-анализ әдетте көлемі ауқымды, бір жүйеге түспеген мәтін материалды пайдалану қиындығы туындаған кезде қолданылады. Контент-анализ әдісі эсиресе, *т* мақсаты үшін маңызды категориялар талданып отырған құжатта белгілі бір жиілігімен сипатты кезде маңызды болып саналады [2].

Контент-анализдың түрлі нұсқаларын классификациялауда арнайы жарияланымдарда оны қолданудың екі формасын бөліп алып көрсетеді, бағытталған және бағытталмаған контент-анализ, сонымен қатар «сандық» және «сапалық» түрлерін де ажыратқан дұрыс.

Сандық контент-анализдегіміз арнайы бөлініп алынған категорияларды III стандартталған процедурасы. Қорытынды шешімге келу үшін зерттеу тақырыбы үшін мін категориялардың сандық мөлшері шешуші маңызға ие болады. Мысалы соғысушы иі басшыларының сөйлеген сөздерінде «бейбіт реттеу» ұғымының қолданылу жиілігі зергісуі соғыстың қашан аяқталатындығы немесе созылатындығы туралы талдау жасап, өз *(iii) m'* жасауына көмегі үлкен. Зерттеуші сондай-ақ, белгіленіп алған категория емес, бірақ мәтінді рц қолданылатын да категориялар арқылы өз ойын түйіндеу үшін маңызды мәліметтер алуыш III, [3.89].

Сапалық контент-анализ мәтіндік материалды тереңнен талдауға, оның ішінде алғаш белгіленген категориялар берілген контекст тұрғысынан да зерттеуге бағытталған. Қорығыншы үшін мұнда мазмұндық элементтердің өзара байланысы және мәтін құрылымындағы «сәйкестірімді» мәндері маңызды болып табылады. Мысалы, бейбіт реттеу мәселесін і акторлардың қатынасын салыстыру үшін зерттеуші сәйкес ұғымдарды бөліп алып қана қоймқ мәлімделіп отырған позицияда мәселелі болып табылады ма, эмоциялық бояуы қандай «иш

Інықтауы қажет. Қажеттілік туындаған жағдайда сапалық контент-анализ сандық контент-анализ Мәліметтерімен толықтырылуы мүмкін [4.139].

Барлық контент-аналитикалық әдістемелерге ортақ әдістемелік талаптар бар: негізділік, сенімділік, объективтілік және жүйелілік. Негізділік тандап алынған категориялардың немесе ұғымдардың зерттеліп отырған саяси жағдайдың шынайылығына сәйкестілігімен қалыптасады. Сенімділік бірдей құжаттарды әртүрлі дамдардың кодировка жасауында бірдей нәтижеге қол жеткізу "ділі" жүзеге асырылады, Объективтілік зерттеу тақырыбын жан-жақты ашатын категориялар меес ұғымдарды тандар алуға байланысты болса, жүйелілікке зерттеудің ақпараттық базасына тиісін ақпараттардың кең ауқымымен қол жеткізуге болады.

Контент-анализ әдісін қолдану кезеңдері

Контент-анализді қолдануға дайындықтың бірінші кезеңі зерттеуге танысуға арналған Імдсмелер жиынтығын анықтау. Мысалы 2008-2011 жылдардағы палестин-израиль тығыстарын зерттеу шеңберінде мәлімдемелер жиыны ретінде 3 жыл ішіндегі екі тараптың барлық ми мәлімдемелері анықталуы мүмкін.

Зерттеуге мәліметтерді тандау үшін олар кейбір критерийлерге сай болуы керек, атап кйпда мәлімде типі, мәлімдеме авторы және уақыты. Сонымен бірге, контент-анализді жүргізуге Ындық барысында аналитикалық бақылау бірлігі туралы шешім қабылдау қажет, аналитикалық (ілаубірлігі немесе талдау бірлігі - зерттелуі тиіс ақпараттың жеке элементі. Ең қарапайым талдау Ігі соз болса, біршама жоғарғы деңгейдегі талдау бірлігі нақты пән туралы айтылған тақырып "уы мүмкін. Талдау бірлігін тандағанда оған қойылатын нақты талаптар бар: белгілі бір Ылшық ойды білдіретіндей үлкен болуы керек, көп мәнді білдірмес үшін барынша шағын болуы т.

Контент-анализді қолданудың екінші кезеңі мәтіннің декомпозициясы: мазмұннан көптеген уидық элементтерді бөліп алып, оны әдістеменің ерекшелігіне қарай реттеу. Зерттеуші нндық бірлікті тандап алғаннан кейін, материалға сандық анализ жасаудың санақ бірлігін де Ции алу қажет. Мазмұнды сипаттау өлшемінің ең таралған әдісі оларды пайдалану жиілігін санау "И пбылады.

Коитент-анализді қолданудың үшінші кезеңі мәтіндік массивтың көпшілік элементтерінің елуі немесе квантификациясы. Жалпы алғанда ол бөлініп алынған топтар бойынша Ификацияның стандартты тәсілдеріне ұқсайды. Мысалы, газет тематикасын қарастыра отырып, мичмұндағы тақырыптық бірліктер (саяси, экономикалық, әскери-техникалық) бойынша нақты Ыпардың пайызын анықтауға болады. Сондай-ақ, контент-анализге арналған арнайы есептеу дуралары да болады, мысалы Янис коэффициентін есептеу формуласы. Ол белгіленген позицияға " Иметы оң және теріс бағалар, пікірлердің арақатынасын есептеуге арналған.

Копгснт-анализді қолданудың төртінші кезеңі мәтіндік массивтың декомпозициясы мен *И илынған элементтердің квантификациясының мазмұндық интерпретациясынан тұрады. Осы ингордың алғысы келген жауабы мен оның түсінігіндегі саяси әрекеттердегі басым бағыттар гибылатын сипаттамаларды айқындау мен бағалауға құрылады. Мазмұндық интерпретация дің максат-мүдделеріне сай аналитикалық талдаулардың белгіленуімен аяқталады.

Соңғы бесінші кезеңде алынған нәтижелердің верификациясы өтеді. Ол әдетте зерттеу рисын басқа орындаушылар арқылы немесе сыни ойлау мен жана мәліметтерді бұрыннан бар іііеі салыстыру арқылы жүргізіледі. Верификация сәтті өткен жағдайда, олар нақты 'илы ісрттеудің қорытынды құжатына тіркелін, саяси тәжірибе саласында нақгы қадамдар Ми дсрбсс немес өтпелі негізі ретінде қолданылуы мүмкін [1.62].

Жилпы алып қарағанда жазбаша немесе ауызша мәтіннің мазмұнын, ондағы жиі кездесетін ІНШ псмесе сюжетті белгілеу арқылы жүйелі түрде қарастыруды білдіруі мүмкін. Осы сөз НІ нсмсс сюжеттердің жиілігі басқа ауызша немесе жазбаша мәлімдемелердегі жиілігімен рыныи, қорытындысында зерттеліп отырған мәтін мазмұнының негізгі бағыты туралы Ііды жасалауы мүмкін Бірақ сандық контент-анализ мәтіндік массивтың элементтерінің іріиіііііне ғана сүйенбеіп қоймай, алдын-ала бөліп алынған сөздер немесе ұғымдардың ііиыкіауға да негізделуі мүмкін. Осыған байланысты контент-анализ екі топқа бөлінеді: «МІІІІ және бағытталған. Бағытталмаған контент-анализ негізіндегі гипотеза мәні: мәтіндегі ііні ппдср тізбегі бүкіл мәтін және оның мазмұнына байланысты репрезентативті болуы 14ірсіснгативті немесе көрнекі деп аталған сөздер екіталапқа сай болуы қажет:

Фүниціоііалдық сипатқа ие болмауы қажет;

І М.ігіпдс кездесу жиілігі жоғары болуы қажет.

